

[Vijesti](#) [Virovitica](#) [Županije](#) [Općine](#) [Sport](#) [Marketing](#) [ICV-radio](#)

// ICV-PRIČE

Apostolice apostola: Upoznajte „nevidljive“ žene koje su zaslužne za cvijeće na oltaru, čisto i opeglano liturgijsko ruho, uredne crkve i župni dvor (I)

14. listopada 2025.

Dok svećenik podiže kalež, oltar već odiše tišinom i redom koji su pripremile žene. One su isheklale, oprale i izglaçale oltarnike i misno ruho u kojem svećenik služi misu. Pripremile su knjige za čitanja, kalež, vodu i vino, izmolile krunicu i upalile svijeće. U aranžmanima koji krase oltare potpis je njihovog vremena, truda i rada.

One su prve koje dolaze i posljednje koje odlaze. Njihov se rad ne vidi s klupa, ali bez njega nema ukrasa ni punine zajedništva. Riječ je o ženama koje čine život svake župne zajednice, daleko od svjetla i mikrofona, one čiji se doprinos rijetko spominje, ali bez kojih bi ritam župe teško mogao opstati. Bez mnogih od njih crkve i samostani izgledali bi potpuno drugačije. Njihov rad: kuhanje, pranje, glačanje, uređivanje crkve, priprema liturgijskih predmeta, pa i čišćenje crkve i župnog dvora prožet je tihom pobožnošću i dubokom ljubavlju prema Bogu i ljudima.

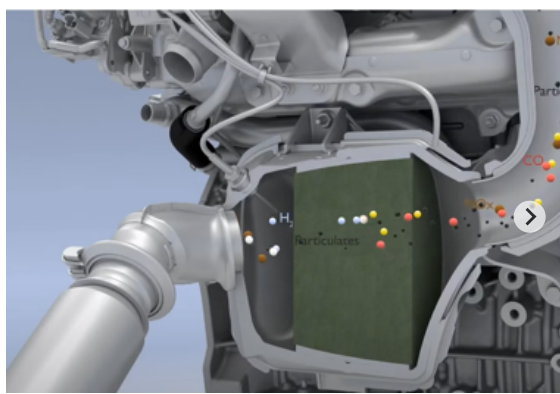
Upravo o njima, Marijama (one koje sjede do nogu Gospodinovih i slušaju Riječ) i Martama (one koje poslužuju i brinu za svakodnevnicu crkve i samostana, odnosno župnog dvora) progovaramo u novom članku u serijalu „[Apostolice apostola: Uloge žene u župama i Crkvi 21. stoljeća](#)“.

OD OLTARA DO CRKVENOG PARKA

Datacol aditivi za gorivo

DATA HYBRID

Datacol aditivi za gorivo

DATAFAP

Donosimo vam posebnu priču o tri žene koje su samo dio velikog i vrijednog mozaika ljudi u dvije male, ali vrijedne župe: Sv. Leopolda Mandića u Taborištu i Bl. Alojzija Stepinca u Milanovcu.

Ovo je priča o dvjema župama u kojima nema zaposlenih čistačica ni domara, nego vjernici, najčešće žene, vlastitim rukama održavaju crkve i župni dvor — volonterski, iz ljubavi prema Bogu i zajednici.

📷 Marija Lovrenc

– Sve albe za svećenike, haljine, misnice, sve to operemo, ispegliamo, da svećenici i ministranti uvijek imaju spremno i čisto. Dođem prije mise svaki dan, pripremam vodu i vino, kalež, upalim svijeće, knjige sa čitanjima, a kada su listopadne pobožnosti, kao ovih dana, onda sudjelujem i u krunici – govori nam Vesna Razum, žena koja je u župi Sv. Leopolda Mandića aktivna godinama.

Posao – čišćenje, kuhanje (sada po potrebi, budući da novi župnik vlč. Željko Benković kuha sam, op.a.), priprema liturgijskog posuđa i uređenje vrta oko crkve, pranje i peglanje, kaže, nije samo fizički napor. Za nju je to – molitva. „Uvijek kažem: Isuse, evo, to je tebi za ljubav. To radim za tebe. To mi daje snagu.“

U njezinim riječima osjeća se i duboko poštovanje prema onome što dotiče. Svaka ispeglana misnica, svaki oltarnik, za nju, naglašava, nosi duhovnu vrijednost.

– Znam da peglam ruho u kojem će svećenik pred Gospodinom prinositi žrtvu, služiti misu. To je nešto predivno. Prije nego sam sama počela peglati oltarnike, uvijek sam se divila ženama koje su to činile, a onda je Bog i mene pozvao na tu službu. Meni to jako puno znači – ističe Vesna koja se aktivno u život župe uključila još prije mirovine, ali je pravi zamah njezina služenja počeo nakon umirovljenja.

– Tad sam imala više vremena, pa sam počela više pomagati, baš sve što treba. Župniku sam susjeda, možemo reći 24 sata na raspolaganju. Svaki dan sam u crkvi, za sve što treba – ističe.

📷 Marija Lovrenc

Kroz deset godina, Vesna je bila dio svakog kutka župe: od oltara do crkvenog parka.

– Naš park nije uvijek ovako izgledao. Sve je bilo malo, neuređeno. Svako proljeće kopali smo, sadili, zalijevali, da bi danas izrastao u lijep park na koji smo ponosni. U njemu ne radimo samo mi žene, već i muškarci, imamo ekipu od njih četiri, pet, koji su zaduženi za košnju i druge radove – kaže.

Uređenje okoliša crkve također je bilo zajednički podvig. Bivši župnik vlč. Ivica Šoh sadio je drveće i obrezivao biljke, a uz njega su radile dvije-tri žene koje su danima kopale i zalijevale. Danas, kad je park zreo i raskošan, prisjećaju se onih ljeta kada su nosile kante vode i radile u tišini. I to je, skromno poručuju, bio način molitve.

– Sve je to za Gospodina. Kad imate volje u srcu, On se pobrine da se i vremenski sve poklopi i stigne, obaveze u obitelji, kao i obaveze u župi – zaključuje Vesna, koja kaže kako ima odličnu suradnju sa svim župnicima koji su služili u župi te da se sa svima mogla otvoreno dogovarati oko potreba, od kuhinje i nabave namirnica do pripreme liturgije i ruha.

RASPORED ČIŠĆENJA PO ULICAMA

Žene koje smo, dok smo razgovarali sa Vesnom i našom sljedećom sugovornicom, Božicom, zatekli u čišćenju crkve ističu kako imaju raspored koji je podijeljen po ulicama. Točno se zna čiji je red subotom doći i pobrinuti se da crkva, sakristija i okolni prostor zablistaju. Svaka od njih sudjeluje na poseban način u životu župe i vrijedna je za svoju živu duhovnu zajednicu.

– Kad je osnovana župa, velečasni nas je sve okupio i pitao nas bismo li se organizirali i sami čistili crkvu, da ne plaćamo čistačicu. Svi smo pristali, ovo je naša zajednička crkva, naši su dečki podigli zvono s majstorima kada su se mnogi bojali tog posla i od prvog trena osjećamo ovaj prostor svojim. Odmah smo pristali da ćemo se sami brinuti za crkvu i dvorište, podijelili zaduženja i svatko zna kada je njegov red za čišćenje, uređenje i košnju trave ili neke druge poslove – pričaju nam žene koje su odmah nakon posla tog petka došle očistiti crkvu jer će subota biti u znaku cjelodnevnog klanjanja i neće biti vremena za redovno čišćenje i spremanje.

📷 Marija Lovrenc

Svojom odanošću, ove žene nastavljaju niz svetih žena iz crkvene povijesti — poput svete Marte iz Betanije, svete Monike koja je molitvom držala svoj dom, ili svete Elizabete Ugarske koja je u služenju siromašnima vidjela Krista u svakome. Sve one, svaka na svoj način, utjelovljuju ono što papa Franjo naziva „ženskim licem Crkve“: licem nježnosti, vjernosti i svakodnevne prisutnosti.

VIŠE OD UKRASA

Da ta prisutnost na poseban način dođe do izražaja i kroz govor cvijeća, brine se Božica Žitković, medicinska sestra u mirovini. Poput Vesne i drugih, na raspolaganju je župniku i župljanima za sve što treba. Ona je zadužena za odabir cvijeća i izradu aranžmana u cijeloj crkvi, koji prostoru daju posebnu notu dostojanstva, ali i simbolike.

Naime, cvijeće u crkvama već stoljećima nije samo puki ukras, već se koristi i kao znak zahvalnosti, darovanja, u prigodi molitvi za bolesne, za zahvalne nakane. Kad vjernik donese cvijeće, to je osobni dar, često posvećen Bogu, Gospi ili svecu zaštitniku koji mu/joj je uslišao molitve. Cvijet može biti i prošnja za milost ili zaštitu, zahvala za ispunjeni vapaj. Božica je i članica župnog zbora, a ukrašavanje crkve cvijećem naslijedila je od roditelja Ivan i Ankica, koji su također, u Sv. Đurđu, otkud je rodom, brinuli da oltar i crkva u kapelici nikad ne budu bez svježeg cvijeća. Otac Ivan bio je i zvonar pa je Božica odmalena bila blizu oltaru.

– Meni je oduvijek to bilo zanimljivo i lijepo pa sam se prihvatila posla ukrašavanja crkve. Uz nove aranžmane za svaku nedjelju, tu je i ukrašavanje crkve tijekom cijele liturgijske godine, za Božić, Uskrs, Božjeg groba ili u prigodi Prve pričesti, Svete Potvrde, blagdana koje posebno slavimo i svetaca koje obilježavamo – objašnjava nam sugovornica, koja ističe kako ima i veliku pomoć kolegice kada je posla jako puno.

📷 Marija Lovrenc

Za sebe će reći da je samouka, ali da je s godinama kroz rad naučila sve što je potrebno za izradu cvjetnih dekoracija i ukrasa u kojima, dok ih izrađuje, uživa.

– Posla ima, za jedan aranžman može biti i do dva sata posla, pa čišćenje kasnije, ali ja to jako volim i samo kažem; Bože, neka je zdravlja, da to mogu raditi i dalje. Kroz sve ove godine i župnici su prepoznali važnost ukrašavanja crkve i uvijek nam dali podršku i potporu za neke naše ideje, odnosno, surađivali u svemu, lako smo se dogovarali, a sve kako bi nam crkva i cijeli prostor bio što ljepši i dostojanstveniji – smatra Božica.

Ukrašavala je obiteljsku kuću koja je služila za mise u vrijeme dok se crkva u Taborištu tek gradila, kao i Društveni dom koji je bio privremeno mjesto za liturgiju dok župljani nisu dočekali dovršetak svoje nove, prekrasne crkve. Ovakav, volonterski pristup je i jeftiniji, govore nam žene. Dogovor s dobavljačima je ponekad presudan jer je cvijeće sve skuplje, a mnoge će osigurati cvijetak i iz vlastitog vrta kojim doprinesu u uvijek svježim aranžmanima. Da ne spominjemo „ruke“ koje su u ovom slučaju besplatne. Tako je „Ora et labora“ (moli i radi) princip dobrovoljnog darivanja sebe za župu u Taborištu utkan i u najmanji detalj.

– Naša župna zajednica diše, živi, surađuje. Znaš na koga uvijek možeš računati – zaključuju naše sugovornice s osmijehom.

U toj jednostavnoj rečenici leži srž njihove uloge: one su tiha, ali postojana snaga Crkve. One su ruke koje služe iz ljubavi, srca koja vjeruju i duše koje svakodnevni rad pretvaraju u molitvu. Cvijeće će uvenuti, ali plod tih molitvi ostaje zauvijek.

(icv.hr, Marija Lovrenc)

Serijal je nastao uz financijsku podršku Agencije za elektroničke medije kroz program poticanja kvalitetnog novinarstva.

VIŠE S WEBA

Dobro došli u Senator automat klub! Pravo mjesto za osvajanje velikog dobitka!

Oglas

Senator Casino: 200 potpuno besplatnih vrtnji! Klikni, registriraj se i kreni

Oglas